

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 64/10
Λουξεμβούργο, 29 Ιουνίου 2010

Απόφαση στην υπόθεση C-550/09
Ποινική δίκη κατά E και F

Οι αποφάσεις του Συμβουλίου, με τις οποίες ο DHKP-C καταχωρίστηκε, προ του Ιουνίου του 2007, στους καταλόγους περί εφαρμογής μέτρων καταστολής της τρομοκρατίας, κατά παράβαση των στοιχειωδών δικονομικών εγγυήσεων, δεν μπορούν να συναποτελέσουν το έρεισμα ποινικής διώξεως κατά των μελών της εν λόγω οργανώσεως, τα οποία δεν έχουν καταχωρισθεί στους καταλόγους αυτούς

Προκειμένου να θέσει σε εφαρμογή ορισμένα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, το Συμβούλιο εξέδωσε κοινή θέση¹ και κανονισμό², βάσει των οποίων διατάσσεται η δέσμευση των κεφαλαίων των προσώπων και των οντοτήτων που καταχωρίζονται σε κατάλογο ο οποίος καταρτίστηκε και ενημερώνεται τακτικά με αποφάσεις του Συμβουλίου. Επίσης, βάσει του κανονισμού απαγορεύεται η διάθεση κεφαλαίων, άμεσα ή έμμεσα, στα πρόσωπα και τις οντότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αυτό. Το γερμανικό δίκαιο προβλέπει ότι οι παραβάσεις πράξεων της Ενώσεως, όπως είναι ο κανονισμός αυτός, επισύρουν ποινικές κυρώσεις.

Στις 2 Μαΐου 2002, η οργάνωση Devrimici Halk Kurtulus Partisi-Cephesi (DHKP-C) καταχωρίστηκε στον επίμαχο κατάλογο. Έκτοτε, το Συμβούλιο εξέδωσε διάφορες αποφάσεις περί ενημερώσεως του καταλόγου αυτού. Ο DHKP-C εξακολούθησε να περιλαμβάνεται στον κατάλογο.

Έως τον Ιούνιο του 2007, οι αποφάσεις αυτές εκδίδονταν χωρίς ουδόλως να γνωστοποιούνται στα πρόσωπα και τις οντότητες που περιλαμβάνονταν στον κατάλογο οι ειδικοί λόγοι για την καταχώρισή τους. Κατόπιν αποφάσεως του Πρωτοδικείου³, με την οποία ακυρώθηκε η καταχώριση ομάδας με το σκεπτικό, ιδίως, ότι το Συμβούλιο δεν είχε αιτιολογήσει την καταχώριση αυτή και ότι, ως εκ τούτου, ήταν αδύνατος ο δικαστικός έλεγχος επί της ουσίας, το Συμβούλιο τροποποίησε τη διαδικασία καταχωρίσεως. Κατά την έκδοση νέας αποφάσεως για την ενημέρωση του καταλόγου⁴, η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 29 Ιουνίου 2007, ενημέρωσε, με αιτιολογική έκθεση, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα και ομάδες για τους λόγους της καταχωρίσεώς τους στον κατάλογο.

Στους E και F προσάπτεται ότι ήταν, από τις 30 Αυγούστου 2002 μέχρι τις 5 Νοεμβρίου 2008, μέλη του DHKP-C. Οι κατηγορούμενοι προφυλακίσθηκαν ως μέλη τρομοκρατικής ομάδας και ασκήθηκε εναντίον τους ποινική δίωξη. Σύμφωνα με το κατηγορητήριο αυτό, καθ' όλο το χρονικό διάστημα κατά τον οποίο ανήκαν στον DHKP-C, οι κατηγορούμενοι διοργάνωναν ετήσιες εξορμήσεις για τη συγκέντρωση δωρεών και πωλούσαν έντυπα, δραστηριότητες από τις οποίες τα έσοδα προορίζονταν για τον DHKP-C. Κατά το χρονικό διάστημα αυτό, συγκέντρωσαν και μεταβίβασαν στον DHKP-C, ο μὲν πρώτος τουλάχιστον 215 809 ευρώ, ο δε δεύτερος τουλάχιστον 105 051 ευρώ. Διατηρώντας αμφιβολίες περί του κύρους της καταχωρίσεως του DHKP-C στον κατάλογο, το Oberlandesgericht Düsseldorf (Γερμανία) υπέβαλε ερώτημα στο Δικαστήριο σχετικά με το αν, λαμβανομένων υπόψη των αποφάσεων του Πρωτοδικείου⁵, με τις οποίες ακυρώθηκε η καταχώριση ορισμένων προσώπων και οντοτήτων λόγω παραβάσεως στοιχειωδών δικονομικών

¹ Κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 27ης Δεκεμβρίου 2001, περί εφαρμογής ειδικών μέτρων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 344, σ. 93).

² Κανονισμός (ΕΚ) 2580/2001 του Συμβουλίου, της 27ης Δεκεμβρίου 2001, για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 344, σ. 70).

³ Υπόθεση T-228/02, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran κατά Συμβουλίου (βλ. επίσης CP 97/06)

⁴ Απόφαση 2007/445/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2007, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 και για την κατάργηση των αποφάσεων 2006/379 και 2006/1008/ΕΚ (ΕΕ L 169, σ. 58).

⁵ Με μεταγενέστερες αποφάσεις, το Πρωτοδικείο ακύρωσε την καταχώριση πλειόνων άλλων οντοτήτων, βάσει του ίδιου σκεπτικού με αυτό της αποφάσεώς του επί της υποθέσεως T-228/02.

εγγυήσεων, η καταχώριση του DHKP-C πρέπει, όσον αφορά το προ της 29ης Ιουνίου 2007 χρονικό διάστημα, να θεωρηθεί επίσης άκυρη, μολονότι ο DHKP-C δεν ζήτησε την ακύρωση της καταχωρίσεως αυτής.

Καταρχάς, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η υπόθεση της οποίας έχει επιληφθεί το εθνικό δικαστήριο μπορεί να έχει ως συνέπεια την επιβολή ποινών στερητικών της ελευθερίας. Στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζει ότι η Ένωση συνιστά ένωση δικαίου στην οποία τα θεσμικά όργανά της υπόκεινται σε έλεγχο της συμφωνίας των πράξεων τους με τη ΣΛΕΕ και τις γενικές αρχές του δικαίου. Ως εκ τούτου, κάθε διάδικος δικαιούται, στο πλαίσιο εθνικής δίκης, να προβάλει την ακυρότητα διατάξεων που περιέχονται σε πράξεις της Ενώσεως και οι οποίες αποτελούν το έρεισμα εθνικής αποφάσεως ή πράξεως που θίγει το πρόσωπο αυτό και να παρωθήσει το εθνικό δικαστήριο να υποβάλει συναφώς προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο, όσον αφορά το ζήτημα αν ο διάδικος αυτός είχε το δικαίωμα να ασκήσει ευθεία προσφυγή, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της ΕΕ, κατά των διατάξεων αυτών.

Το Δικαστήριο επισημαίνει συναφώς ότι η καταχώριση στον κατάλογο περί δεσμεύσεως των κεφαλαίων αφορά μόνο τον DHKP-C και όχι τους Ε και F, και ότι οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις που επιβλήθηκαν με τη νομοθεσία της Ενώσεως αφορούν απροσδιόριστο αριθμό προσώπων. Κατά συνέπεια, αντιθέτως προς τον DHKP-C, οι κατηγορούμενοι δεν είχαν πέραν πάσης αμφιβολίας ενεργητική νομιμοποίηση για την, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, άσκηση προσφυγής ακυρώσεως κατά της καταχωρίσεως αυτής.

Όσον αφορά το κύρος των αποφάσεων του Συμβουλίου προ του Ιουνίου του 2007, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι καμία από αυτές δεν συνοδεύεται από δικαιολόγηση ως προς τις εκ του νόμου προϋποθέσεις εφαρμογής του κανονισμού στην περίπτωση του DHKP-C, ούτε από έκθεση των ειδικών και συγκεκριμένων λόγων, για τους οποίους το Συμβούλιο έκρινε ότι η καταχώριση του DHKP-C στον κατάλογο ήταν ή εξακολουθούσε να είναι δικαιολογημένη. Οι Ε και F δεν είχαν επομένως στη διάθεσή τους τα στοιχεία που είναι αναγκαία για να διακριβωθεί το βάσιμο της καταχωρίσεως του DHKP-C στον κατάλογο, κατά το προ της 29ης Ιουνίου 2007 χρονικό διάστημα, και ειδικότερα η ακρίβεια και η σημασία των στοιχείων που επέβαλαν την καταχώριση αυτή, τούτο δε μολονότι συναποτελεί το έρεισμα του σε βάρος τους κατηγορητηρίου.

Η έλλειψη αιτιολογίας της καταχωρίσεως αυτής μπορεί επίσης να καταστήσει αδύνατο τον αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο της νομιμότητάς της επί της ουσίας, ιδίως όσον αφορά τη διακρίβωση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων και πληροφοριών που προβλήθηκαν προς στήριξή της. Η δυνατότητα, όμως, ασκήσεως αυτού του ελέγχου είναι απαραίτητη για τη δίκαιη στάθμιση μεταξύ της ανάγκης καταστολής της διεθνούς τρομοκρατίας και της προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων.

Όσον αφορά το ζήτημα αν η καταχώριση του DHKP-C στον κατάλογο κατέστη αναδρομικώς έγκυρη λόγω της αποφάσεως του Ιουνίου του 2007, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η απόφαση αυτή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελέσει το έρεισμα ποινικής καταδίκης για πράξεις που τελέστηκαν κατά το προ της θέσεώς της σε ισχύ χρονικό διάστημα. Η ερμηνεία αυτή θα έθιγε την αρχή της μη αναδρομικότητας των διατάξεων που δύναται να αποτελέσουν το έρεισμα ποινικής καταδίκης.

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι απόκειται στο εθνικό δικαστήριο να μην εφαρμόσει, στο πλαίσιο της κύριας δίκης, τις αποφάσεις που εξέδωσε το Συμβούλιο προ του Ιουνίου του 2007, οι οποίες δεν μπορούν, κατά συνέπεια, να συναποτελέσουν το έρεισμα της ποινικής δίωξης σε βάρος των Ε και F, όσον αφορά το προ της 29ης Ιουνίου 2007 χρονικό διάστημα.

Τέλος, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η επιβληθείσα με τον κανονισμό απαγόρευση της διαθέσεως κεφαλαίων στα πρόσωπα ή τις οντότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο αφορά και την περίπτωση κατά την οποία μέλος οντότητας που έχει καταχωρισθεί στον κατάλογο μεταβιβάζει στην οντότητα αυτή κεφάλαια που συγκεντρώθηκαν ή αποκτήθηκαν από τρίτα προς την οργάνωση πρόσωπα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582